

Brijvoer via Vario-Mix of lange trog bij vleesvarkens

Anita Hoofs, VPB-S; Ronald Scholten, PV

De Vario-Mix' voor vleesvarkens functioneert technisch goed. Er is geen verschil in saldo per vleesvarken tussen onbeperkte brijvoeding via een Vario-Mix en brijvoeding driemaal daags tot verzadiging via een conventionele lange trog. De Vario-mix is met name aantrekkelijk bij omschakeling van droogvoeding naar brijvoeding.

De laatste jaren zijn er voersystemen voor brijvoeding aan vleesvarkens op de markt geïntroduceerd waarbij het aantal vreetplaatsen beduidend kleiner is dan het aantal dieren per hok. Dit zijn alternatieven voor de conventionele lange trog, waarbij het aantal vreetplaatsen overeenkomt met het aantal dieren per hok. De belangrijkste voordelen van de nieuwe voersystemen zijn dat het benodigd vloeroppervlak kleiner is en de flexibiliteit met betrekking tot de maatvoering en de hokindeling groter. Dit laatste is met name van belang wanneer vanwege kostprijbeheersing de koppelgrootte toeneemt. De lengte van de trog kan dan een beperkende factor zijn voor het aantal varkens per hok (ontstaan van te diepe hokken). Bij deze nieuwe systemen is onbeperkte brijvoeding mogelijk.

De Vario-Mix is een voerbak met één vreetplaats waarmee onbeperkt brijvoer kan worden verstrekt. Over de invloed van onbeperkte brijvoeding aan vleesvarkens op de technische resultaten en de slachtkwaliteit is weinig bekend,

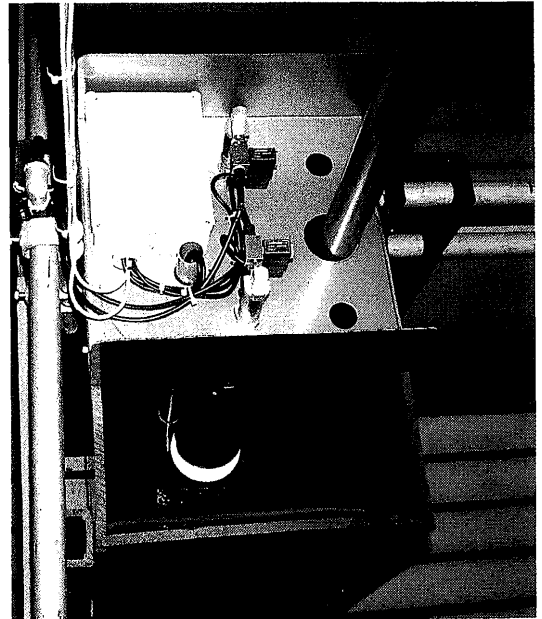
Vario-Mix

In dit onderzoek is de enkelvoudige uitvoering van de Vario-Mix gebruikt, dat wil zeggen een uitvoering met een inhoud van de voorraadbunker van circa 60 liter en met één vreetplaats. De voerbak is 0,38 m breed en 0,38 m diep. De Vario-Mix wordt gevuld met een brijvoerinstallatie. De benaderingschakelaar registreert hoe het varken de klep in de trog bedient. De timer (= het geheugen) bepaalt, afhankelijk van de instellingen, of er wel of geen brij in de roestvrijstalen trog van de Vario-Mix uitgedo-

seerd moet worden. Zo ja, dan wordt door middel van een neergaande beweging van het doseermecanisme een kleine portie brij van circa 30-40 ml uitgedoseerd. Tussen het uitdoseren van twee porties is er een wachttijd, die instelbaar is tussen 60 en 120 seconden.

Onderzoek

In dit onderzoek is bij vleesvarkens onbeperkte brijvoeding via de Vario-Mix vergeleken met brijvoe-

Bron: Verbakel B.V.

Vario-Mix voor vleesvarkens

¹ Vario-Mix: geregistreerde merknaam brijvoerbak, geproduceerd door Verbakel B.V

dering driemaal daags tot verzadiging via een lange trog (gresbak met afhanginge trogklep en trogverdelers). De vergelijking had betrekking op de technische resultaten, de slachtkwaliteit en de gezondheid van de vleesvarkens. Daarnaast zijn het technisch en praktisch functioneren van de Vario-Mix beoordeeld.

Het onderzoek is uitgevoerd op het Varkensproefbedrijf in Sterksel. Er zijn zeven ronden gedraaid met in totaal 464 vleesvarkens. De koppelgrootte bedroeg acht vleesvarkens per hok. Alle vleesvarkens kregen brijvoer bestaande uit standaard mengvoer gemengd met water, in een water : voerhouding van 2,4:1,0 in de eerste vier weken na opleg en 2,2:1,0 in de resterende periode.

Technische mesterijresultaten, slachtkwaliteit en gezondheid vleesvarkens

In tabel 1 zijn de technische resultaten van de vleesvarkens weergegeven. Ten opzichte van het driemaal daags voeren tot verzadiging via de conventionele lange trog was bij onbeperkte voeding via de Vario-Mix de EW-opname significant hoger. Dit resulteerde in een niet significant hogere groeisnelheid. De hogere voeropname werd in de voormestfase (tot circa 47 kg) gerealiseerd. De voederen EW-conversie waren niet verschillend tussen de

twee voersystemen. Er waren geen verschillen in vleespercentage en typebeoordeling tussen de onbeperkt en de driemaal daags gevoerde vleesvarkens.

Met betrekking tot de gezondheid van de vleesvarkens was er een tendens tot een lager aantal veterinaire behandelingen tegen oedeemziekte bij verstrekking van brijvoer via de Vario-Mix.

Praktisch functioneren Vario-Mix

In dit onderzoek heeft de Vario-Mix technisch goed gefunctioneerd. De hygiëne in de voorraadbunker was echter niet optimaal. Enig aankoeken van voer, schimmelvorming en vliegjes in de voorraadbunker vormen een nadeel. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat in dit onderzoek geen vloeibare bijproducten gevoerd zijn. Wanneer bijproducten verstrekt worden, is de pH van de brij lager. Uit een oriënterend onderzoek op het Varkensproefbedrijf bleek dat bij brijvoeding met bijproducten en aanvullend mengvoer de hygiëne in de voorraadbunker beter is dan bij brijvoeding met volledig mengvoer. Er is tussen beide voersystemen geen visueel verschil in de mate van voerwormsing gevonden. Bij de Vario-Mix verschuift het mestgedrag zodanig dat meer mest achter in de hokken gedeponeerd wordt.

Tabel 1: Mesterijresultaten van vleesvarkens gevoerd via de Vario-Mix en gevoerd via de conventionele lange trog

	Vario-Mix	conventionele lange trog	sign. ¹
aantal dieren opgelegd	232	232	
begingewicht (kg)	25,9	25,9	
eindgewicht (kg)	111,7	111,2	
groei (g/dag)	751	739	n.s.
EW-opname per dag	2,36	2,31	*
EW-conversie	3,15	3,14	n.s.
vleespercentage HGP	54,6	54,8	n.s.
% dieren met type AA	9,9	8,9	
% dieren met type A	76,6	80,8	n.s.

¹ Significantie: * = ($p < 0,05$), n.s. = niet significant ($p > 0,10$)

Economische beschouwing

Bij doorrekening van de in deze proef behaalde technische resultaten, is het saldo per vleesvarkensplaats niet verschillend tussen beide voersystemen. Om een inschatting te maken van de jaarkosten zijn twee situaties doorgerekend: nieuwbouw en omschakeling van droogvoeding met brijbakken naar brijvoeding.

Bij nieuwbouw (hokken à 11 vleesvarkens per hok) zijn de jaarkosten per vleesvatcensplaats bij toepassing van de Vario-Mix $f 0,16$ lager dan bij toepassing van de conventionele trog. Het verschil in jaarkosten is afhankelijk van het aantal vleesvarkens per hok, omdat het investeringsbedrag en de bijbehorende jaarkosten voor het voersysteem per vleesvarkensplaats bij de Vario-Mix afhankelijk zijn van het aantal dieren per hok Bij de conventionele trog

geldt dit niet of nauwelijks.

Bij omschakeling in een bestaande stal van droogvoeding via brijbakken of droogvoerbakken naar brijvoeding blijft het aantal dierplaatsen per hok bij toepassing van Vario-Mixen gelijk Bij toepassing van conventionele troggen neemt het aantal dierplaatsen per hok af (meestal met één dierplaats). Bij toepassing van conventionele troggen dienen ook de hokafscheidingen waar de troggen gemonteerd worden, vervangen te worden. Dit hoeft niet bij inbouw van Vario-Mixen. De jaarkosten per vleesvarkensplaats bij verbouw van droogvoeding naar brijvoeding zijn bij de Vario-Mix $f 0,65$ hoger dan bij de conventionele trog. Omdat bij toepassing van de Vario-Mix het aantal vleesvarkensplaatsen gelijk blijft en dit aantal bij de conventionele trog afneemt, is het uiteindelijke bedrijfsresultaat bij de Vario-Mix circa 10 % hoger. ■